

Në pajtim me nenin 55 alinea 1 në Ligjin për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtërore (" Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 58/ 00, 44/ 02, 82/08, 167/10 dhe 51/11 dhe " Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut " 96/19 dhe 110/19), si dhe në bazë të nenit 22 dhe nenit Ligjit për arsim të mesëm (" Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 dhe 64/18) Ministri për Arsime dhe Shkencë solli programin e shkurtuar për lëndën Arsim Qytetarë për vitin I (parë) në arsimin e mesëm profesional katërvjeçarë për vitin shkollorë 2020/2021

PROGRAM I SHKURTUAR
MËSIMORË

ARSIM QYTETARË

VITI I – parë

Arsimi i

Shtator, 2020

1. Hyrje

Programi i shkurtuar mësimorë programin për lëndën mësimore Arsim Qytetare për vitin I- parë -të në arsimin të mesëm profesional katërvjeçarë është i bazuar në qëllimet / rezultatet e mësimin të parapara në programin mësimorë modular për lëndën mësimore i cili realizohet në mënyrë të rregullt në pajtim me planin e miratuar mësimorë.

Me programin mësimorë përcaktohen tema të caktuara dhe njësi mësimore të cilat duhet të realizohen për 159 ditë me ç'rast respektohet fondi i planifikuar i orëve i përcaktuar në programin e rregullt , respektivisht 2 orë në javë ose 64 orë gjithësejt.

Mësimdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të njësive mësimore nga programi i shkurtuar bazohet në qëllimet / rezultatet nga mësimi, nocionet e përcaktuara, metodat dhe aktivitetet e parashtruara në programin e rregullt mësimorë

2. Pasqyrë e temave dhe njësive mësimore

Njësi amodulare 1: IDENTITETI QYTETARË – PAQYRA PËR VETEN SI QYTETARË (11 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Vetëdija për identitetin e vet individual
2. Njohja dhe zhvillimi i vetive dhe shkathtësive personale
3. Kontrolli i sjelljes
4. Etika
5. SHprehja e emocioneve

Njësia modulare 2 : NDËRLIDHSHMËRIA QYTETARE(15 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Komunikimi
2. Vështrimi i botkuptimeve dhe qëndrimeve të ndryshme
3. Përkatësia në bashkësi
4. Humaniteti
5. Pranimi dhe respekti i dallimeve
6. Multikulturalizmi dhe jetesa e integruar
7. Përballja dhe zgjidhja e konflikteve

Njësia modulare 3: QYTETARI NË SHOQËRINË QYTETARE (18 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Roli i qytetarit në shoqëri2. Të drejtat dhe përgjegjësitë3. Qytetari dhe zhvillimi i qëndrueshëm4. Qytetari si inovatorë dhe ndërmarrës5. Qytetari si konsumatorë dhe kursimtarë6. Organizatat qytetare dhe grupet përfaqësuese7. Mediumet në shoqërinë qytetare8. Religjioni në shoqëri9. Kultura, institucionet kulturore dhe identiteti kulturor

Njësia modulare 4: QYTETARI DHE SHTETI (13 ORË)
--

Njësitë mësimore:

1. Vlerat demokratike2. Pushteti në funksion të qytetarit3. Si është i organizuar pushteti në Republikën e Maqedonisë së Veriut4. Sundimi i së drejtës5. Zgjedhjet dhe proceset demokratike në shoqëri6. Roli shoqërorë i shtetit dhe administrate publike

Njësia modulare 5: QYTETARI DHE BOTA (7 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Globalizimi i shoqërive2. Republika e Maqedonisë së Veriut në organizatat ndërkombëtare3. Republika e Maqedonisë së Veriut pjesë e Europës

TEMA VI: QYTETARI DHE EVROPA (4 ORË)

Njësitë mësimore:

1. Organizatat ndërkombëtare2. Republika e Maqedonisë së Veriut në Organizatat ndërkombëtare

3. Rekomandimet didaktike

Për realizimin e programit të shkurtuar mësimorë për lëndën mësimore arsim qytetarë për vitin I-rë, në arsimin e mesëm profesional katërvjeçarë piknisja bazë është programi i rregullt mësimorë (qëllimet e lëndës për periudhën zhvillimore, qëllimet mësimore në vitin I-rë, qëllimet konkrete, nocionet, aktivitetet e propozuara dhe metodat dhe rezultatet nga mësimi) dhe është adekuate me karakteristikat zhvillimore të nxënësve në arsimin fillore nëntëvjeçarë, ndërsa elementet didaktike të cilat janë karakteristike për mësimin në shkollën e mesme bashkëkohore dhe janë në pajtim me aftësitë psikofizike të nxënësve.

Mësimdhënësit e Arsimit qytetar planifikimin dhe përgatitjen e tyre duhet t'i zhvillojnë duke u bazuar në qëllimet dhe rezultatet e të nxënësve të temave dhe përmbajtjes mësimore të dhëna në programin e shkurtuar e shkurtuar me një zgjedhje të përshtatshme të metodave dhe aktiviteteve në procesin e mësimdhënies. Planifikimi përfshin detyra që duhet të kryhen në një kohë të caktuar për të arritur qëllimet e përcaktuara dhe rezultatet e të nxënësve, por gjithashtu mënyra për të kontrolluar dhe vlerësuar rezultatet e arritura. Planifikimi shmang spontanitetin në procesin arsimor, ndërkaq pika fillestare për

përgatitjen e planifikimit është reflektimi.

Specifika e lëndës në mësimdhënien shkollore jep detyrën thelbësore në programin e shkurtuar, dhe ajo është të aftësojë nxënësit të zbatojnë njohuritë, të ndërtojnë qëndrimet, interesat dhe mendimet e tyre që do të kontribuojnë për të qenë aktivë, për të pasuruar pjesëmarrjen aktive të tyre dhe më pas ta promovojnë shoqërinë civile si qytetarë të rritur.

Programi i shkurtuar i lëndës arsim qytetar mund të zbatohet me sukses në mësimdhënien shkollore duke aplikuar metoda dhe aktivitete për të inkurajuar të mësuarit në thellësi duke kuptuar dhe arsyetuar, bashkëpunim, punë në grupe, si dhe me kërkime të pavarura dhe zbulimin e njohurive. Mësimdhënësit e arsimit qytetar duhet të kontribuojnë në krijimin e një klime demokratike shkollore, përmes aktiviteteve kërkimore, punëtorive të projekteve, nxënësit të shprehin mendimin e tyre, të pranojnë vlerat, të edukohen në frymën e bashkëpunimit, humanizmit, empatisë, komunikimit jo të dhunshëm, mosdiskriminimit dhe respektimit të diversiteteve.

4. Normativi për kuadrin mësimorë

Programi i shkurtuar e realizon mësimdhënësi përputhje me normativin e dhënë në programin e rregullt mësimor.

Programi i shkurtuar mësimorë për lëndën Arsim qytetare për vitin I-rë, në arsimin e mesëm profesional katërvjeçrë e miratoi :

Ministri për Arsim dhe Shkencë

Milla Carovska
